

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Hallenskolan i Mölnads
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Hallenskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7-9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hallenskolan i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i hög utsträckning med att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Hallenskolan.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i hög utsträckning med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan personal på skolan utövar ett tydligt, stöttande och omtänksamt ledarskap. Det visar sig bland annat genom att personalen är närvarande och visar att de bryr sig om eleverna. Personalen arbetar medvetet för att skapa en välkomnande och varm atmosfär på skolan genom att aktivt visa att de är glada att eleverna är på plats i skolan. Personalen stannar upp, frågar om eleverna mår bra och stämmer regelbundet av med eleverna hur de trivs genom samtal och genom veckovisa enkäter. Elevernas upplevelse är att personalen alltid är tillgänglig och agerar omtänksamt och stöttande. Personalen agerar också alltid om situationer uppstår eller om eleverna behöver dem på andra sätt. Det framkommer även att eleverna upplever att lärarna är bra på att visa att de bryr sig om dem genom att vara flexibla. Det kan exempelvis ta sig uttryck i att lärarna tar sig tid att samtala om saker som inte bara rör skolarbete utan är viktiga för eleverna. Det är även elevernas upplevelse att lärarna och övrig personal agerar konsekvent och rättvist. Elevernas mentorer genomför kontinuerliga avstämningar kring elevernas trivsel och trygghet och genom relationskartläggningar säkerställer mentorerna även att alla elever upplever att de har en eller flera vuxna som de kan vända sig

till. Utifrån resultatet av relationskartläggningarna kan lärarna göra medvetna justeringar för att det ska bli så tryggt som möjligt för eleverna.

Skolan har tydliga strategier och arbetssätt för att involvera eleverna i arbetet med att skapa ett positivt skolklimat. Eleverna får regelbundet diskutera värdegrundsfrågor som alla likas värde på mentorstiden tillsammans med sina mentorer och vid olika tillfällen även med elevhälsans representanter. Elevernas upplevelse är att lärarna är lyhörda och efterfrågar deras inspel vad gäller trygghetsarbetet. Varje vecka får eleverna fylla i en kort utvärdering kring tryggheten där deras synpunkter kommer fram och genom det arbetet får elevernas mentorer regelbundet en överblick över skolklimatet i klasserna och på skolan som helhet. Eleverna får också genom mentorstid, klassråd och elevråd möjlighet att framföra sina synpunkter om hur miljön och klimatet är på skolan och deras synpunkter har bland annat resulterat i att skolan kommer att investera i nya soffor till elevernas uppehållsrum. Eleverna uttrycker att de kan vara sig själva och att de blir respekterade för den de är. Det framkommer även att lärarna inom ramen för olika ämnen berör frågor som handlar om att respektera olikheter och elevhälsan genomför kontinuerligt olika insatser kring arbetet med normer, värderingar, sexualitet, samtycke och relationer.

Personalen på skolan arbetar medvetet utifrån skolans gemensamma förhållningssätt för att skapa goda relationer med eleverna och ett positivt skolklimat. Skolan har sedan många år tillbaka olika traditioner av gemensamma aktiviteter som eleverna är delaktiga i. Det sker både stadiе- och årskursvisa aktiviteter samt aktiviteter som hela skolan är engagerade i med syfte att skapa en gemenskap och ett positivt skolklimat. Elevernas upplevelse är att det eleverna gör tillsammans genom exempelvis skolans gemensamma Latjolajbandag bidrar till att de lär känna fler elever samt att de lär sig att ta ansvar för att genomföra olika moment tillsammans med skolans samtliga elever. Det framgår även att det gemensamma musikprojektet som eleverna ansvarar för på högstadiet direkt har en påverkan på elevernas sätt att kommunicera med varandra samt deras förmåga att träna sig i att samarbeta över årskurserna. Lärarna tillsammans med övrig personal finns med och stöttar eleverna genom att exempelvis närvara vid moment som sker i direkt anslutning till skoldagen som försäljning av kaffe till vårdnadshavare med syfte att samla in extra pengar till musikprojektet eller det gemensamma skoldiskot som eleverna på högstadiet ansvarar för. Därtill framkommer det att personal som finns närvarande i skolans gemensamma utrymmen under raster och under elevernas lunch i matsalen bidrar till att skapa en lugn och trygg miljö för eleverna. Eleverna upplever att uppdraget personalen har skapar ökad trygghet och trivsel på skolan och att personalen fångar upp ensamma

elever. Det framgår också att elevernas trygghet och trivsel kontinuerligt diskuteras i elevrådet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn leder ett strategiskt arbete för att skapa ett positivt skolklimat utifrån tydliga ramar och mål. Skolan har ett gemensamt övergripande arbete som fokuserar på det relationella arbetet mellan skolans personal och elever samt mellan elever och elever. I detta ingår gemensamma riktlinjer för hur rektorn förväntar sig hur lärarna ska agera och dessa är väl förankrade hos all personal. Det visar sig exempelvis genom att rektorn tydligt kommunicerar att hen förväntar sig att lärarna och annan personal är lyhörda, tillåtande och att de fokuserar på det relationella arbetet. Rektorn följer regelbundet upp att arbetet sker på det sättet som rektorn förväntar sig. Det framgår vidare att rektorn har skapat flera organisatoriska insatser som bidrar till trygghet och trivsel på skolan. Det har rektorn bland annat gjort genom att skapa förutsättningar för att frågor som berör elevernas trygghet och trivsel kopplat till skolklimatet regelbundet diskuteras och följs upp i veckovisa möten med elevhälsa, trygghetsteam och arbetslag. Rektorn deltar själv i dessa möten och ser till att skolklimatet finns med i de diskussioner som sker. Därtill har rektorn

organiserat för att det finns personal som är anställd för att i huvudsak arbeta med frågor kopplat till trygghet och trivsel utanför klassrummet. Personal som har ett uttalat ansvar för elevernas trygghet utanför klassrummet finns med under elevernas hela skoldag och deltar både i trygghetsteamets arbete och i elevhälsans arbete samt leder elevrådet tillsammans med skolans kurator. Rektorn har tydligt kommunicerat att personal med uttalat ansvar för elevernas trygghet utanför klassrummet ska vara elevnära och att hen inte ska vikariera för lärare eller annan personal. Vårdnadshavare involveras främst genom enkäter, föräldramöten, utvecklingssamtal samt genom en dialog med elevernas mentorer. Eleverna involveras genom regelbundna enkäter, klass- och elevråd samt kontinuerliga samtal med rektorn där hen fångar upp elevernas synpunkter och försöker tillgodose dem. Rektorn tar även hänsyn till elevernas behov i utformningen av den fysiska miljön. Elevernas önskemål om att exempelvis få vara med och utforma den fysiska miljön i uppehållsrum och korridorer har rektorn nyligen tillgodosett genom att eleverna kommer att vara delaktiga i ett gemensamt projekt kring att återvinna möbler inom huvudmannens organisation. Elevrepresentanter kommer att vara med och bestämma vilka möbler som ska beställas. Syftet med arbetet är både att öka elevernas delaktighet men också att tillgodose elevernas önskan om fler soffor som möjliggör att eleverna kan dra sig undan under rasterna och skapa en lugnare atmosfär i gemensamma utrymmen.

Rektorn arbetar aktivt för att personalen skapar samsyn kring skolans gemensamma förhållningssätt. Rektorn kommunicerar det gemensamma förhållningssättet genom att dels formulera sina förväntningar i skrift, dels genom att utse personal som ansvarar för att diskussioner om det gemensamma förhållningssättet förs samt genom att själv delta i möten där dessa frågor diskuteras. Rektorn deltar tillsammans med elevhälsans representanter i regelbundna möten med skolans trygghetsteam och arbetslag där skolklimatet finns med på dagordningen. Frågor som berör elevernas trygghet och trivsel kopplat till skolklimatet som exempelvis bemötande och relationer diskuteras regelbundet och följs upp i veckovisa möten med elevhälsa, trygghetsteam och arbetslag. Rektorn leder också kontinuerliga diskussioner med hela personalgruppen där rektorn är aktiv tillsammans med utsedda representanter med specifikt uppdrag kring trygghetsfrågor och för diskussioner om skolklimatet. Rektorn för också regelbundet samtal med lärare och personal om det relationella arbetet och om rektorns förväntningar på att alla efterlever skolans gemensamma förhållningssätt gentemot eleverna. Det finns en uttalad förväntan från rektorn att all personal ska arbeta relationellt, vara lyhörda och bemöta eleverna på ett respektfullt sätt. Det framgår också att det är tydligt för

lärarna och övrig personal att det är just på det sättet som de förväntas agera.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Rektorn ser till att lärare och annan personal får vägledning, stöd och kompetensutveckling som bidrar till arbetet med att skapa ett positivt skolklimat. Det finns bland annat ett väl utvecklat system vad gäller samverkan mellan skolans elevhälsa och lärare samt övrig personal. Elevhälsans professioner stöttar lärare och övrig personal i frågor som rör bemötande och elevernas trygghet och trivsel och tillsammans med rektorn har det över tid funnits riktade insatser från elevhälsan till lärarna som direkt har haft positiv påverkan på skolans klimat. Det har exempelvis handlat om kompetensutveckling till all personal för att de ska kunna stötta elever i behov av stöd på olika sätt. Det framkommer även att representanter från elevhälsan fått kompetensutveckling för att kunna möta både elever och lärare i det relationella arbetet och att dessa insatser har gett effekt. Det finns en önskan hos personalen om att samlas kring en gemensam metod. Utifrån det har rektorn påbörjat ett arbete med att möjliggöra en gemensam utbildningsinsats för all personal för att utveckla arbetet ytterligare kring skolans klimat och det relationella arbetet. Nyanställd personal får genomgång av skolans gemensamma förhållningssätt genom att rektorn och utsedda mentorer går igenom olika dokument och riktlinjer kring exempelvis bemötande. Rektorn följer upp arbetet genom kontinuerliga avstämningar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Larsson

X Karin Karlsson

Föredragande

Signerat av: Karin Karlsson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Anders Berggren och Claes Börjesson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Hallenskolan i Mölndals kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Hallenskolan den 2 och 3 februari 2026. Besöket genomfördes av utredarna Karin Karlsson, Anders Berggren och Claes Börjesson.

Hallenskolan är en grundskoleenhet i Mölndals kommun med elever i förskoleklass och i årskurserna 1–9. Vid tiden för granskningen går det cirka 420 på skolan som helhet och 160 elever i årskurserna 7–9. Skolenheten leds av en rektor.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras höstterminen 2026.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7–9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.